

خراسان
جنوبی

سیمای کشاورزی استان خراسان جنوبی

استان خراسان جنوبی، با وسعتی معادل ۱۵۱۰۱۸ کیلومترمربع و جمعیتی حدود ۷۶۸۸۹۸ نفر، به‌عنوان شرقی‌ترین استان ایران، دارای ۱۲ شهرستان و ۳۴ مرکز جهاد کشاورزی است. با میانگین بارندگی سالانه تنها ۱۳۱ میلی‌متر و با پوشش بیش از ۹۸ درصد عرصه‌های طبیعی، این استان دومین استان بیابانی کشور محسوب می‌شود (متشکل از ۳۱ درصد بیابان، ۵۸ درصد مراتع خوب و متوسط و حدود ۱۱ درصد جنگل). مساحت اراضی کشاورزی آن ۱۸۰ هزار هکتار است که حدود ۱۰۰۸ درصد از اراضی کشاورزی کشور را شامل می‌شود. تأمین آب بخش کشاورزی این استان به‌صورت پایه‌ای بر منابع آب زیرزمینی استوار است و شامل ۲۰۹۲ حلقه چاه، ۲۸۸۴ رشته چشمه و ۶۹۸۳ رشته قنات می‌باشد که سالانه در مجموع حدود ۷۸۰ میلیون مترمکعب آب از این منابع استحصال می‌گردد. دستاوردها و رتبه‌های ملی بخش کشاورزی استان، به لطف تلاش کشاورزان و متولیان این بخش، به‌شرح زیر است: کسب رتبه اول در تولید زرشک با ۱۳۱۹۷۵ تن، تولید عنباب با ۱۰۶۹۹ تن، تعداد قنات با ۶۹۸۳ رشته و تعداد شرکت‌های سهامی زراعی با ۷ شرکت؛ رتبه دوم در تولید زعفران با حدود ۵۴۰۲ تن، تولید خاکشیر با ۲۰۰ تن، تولید زیره سبز با ۱۹۵۷ تن و جمعیت شتر با ۳۳۴۹۰ نفر؛ عملکرد برتر در سامانه‌های نوین آبیاری با اجرای ۱۶۴۳ هکتار در سال ۱۴۰۳ و قرارگیری مستمر در بین سه استان برتر کشور از سال ۱۴۰۰؛ رتبه سوم تنوع گیاهان دارویی با ۸۰۰ گونه باکیفیت؛ رتبه چهارم تعداد صندوق‌های اعتبارات خرد زنان روستایی با ۲۳۸ صندوق خرد و ۳ صندوق حمایتی شهرستانی؛ رتبه پنجم در تولید پسته با ۲۲۶۵۰ تن، تولید گل زرگس با ۱۵۴۳۶۵۰۰ شاخه و جمعیت شترمرغ با ۲۸۴۹۴ قطعه؛ رتبه هفتم تولید پنبه با ۱۴۶۱۵ تن؛ رتبه نهم در تولید انار با ۳۶۹۸۶ تن و تولید خرما با ۴۰۲۶ تن و همچنین دارا بودن چرخه کامل تولید گوشت مرغ و تخم‌مرغ. این دستاوردها، به‌رغم شرایط سخت اقلیمی، گواهی بر عزم راسخ و مدیریت مؤثر در بهره‌برداری از منابع و پتانسیل‌های بی‌نظیر استان خراسان جنوبی است.

برگزیدگان بخش کشاورزی استان خراسان جنوبی

محسن اسفندیاری

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان خراسان جنوبی

بخش کشاورزی، به‌عنوان رکن اساسی اقتصاد و ستون امنیت غذایی کشور، جایگاهی بی‌بدیل در تحقق اقتدار ملی دارد. دستیابی به این امنیت و اقتدار، در گرو توسعه همه‌جانبه این بخش است که تحقق آن، مستلزم تمرکز بر سه محور کلیدی افزایش بهره‌وری آب، بهره‌وری تولید و بهره‌وری اقتصادی می‌باشد. در این مسیر، سازمان جهاد کشاورزی با اتکا به سیاست‌های کلان، برنامه‌های راهبردی خود را بر پایه توسعه کشاورزی هوشمند و دانش‌بنیان، تکمیل زنجیره ارزش تولید محصولات مزیت‌دار، ترویج کشت قراردادی، گسترش کشت گیاهان دارویی و علوفه‌ای، توسعه گلخانه‌ها، توسعه شیلات، پیگیری کشت فراسرزمینی، استقرار پایگاه‌های جامع داده و اطلاعات و تقویت زیرساخت‌های مراکز جهاد کشاورزی استوار نموده است. بی‌تردید، جلب اعتماد کشاورزان و بهره‌برداران زحمتکش و توجه ویژه به نقش محوری آنان، سرمایه‌ای ارزشمند و سرفصلی تعیین‌کننده برای موفقیت در اجرای این برنامه‌هاست. در این راستا، حضور ۳ نفر از تولیدکنندگان استان در میان برگزیدگان کشوری و انتخاب ۵۷ نفر به‌عنوان منتخبین استانی، نویدبخش طلوع افقی نوین و ماندگار در عرصه کشاورزی است. این جهادگران خستگی‌ناپذیر عرصه امنیت غذایی، با وجود تمام محدودیت‌های طبیعی و چالش‌های پیش‌رو، با عزمی راسخ و همتی والا، راه پرشکوهی را فراروی جامعه گشوده‌اند. این موفقیت درخشان را به تمامی فعالان سخت‌کوش بخش کشاورزی استان، اعم از تولیدکنندگان، مروجان، کارشناسان و محققان صمیمانه تبریک عرض می‌نمایم. امیدواریم در پرتو توکل بر خداوند متعال و در سایه عنایات حضرت ولی عصر (عج)، این دستاوردها طلیعه‌ای برای فردایی روشن‌تر و بلندتر برای میهن عزیزمان ایران اسلامی باشد.

مهم‌ترین برنامه‌ها، اقدامات و دستاوردهای مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی استان خراسان جنوبی

علی ایمان‌پناه

مدیر هماهنگی ترویج کشاورزی استان خراسان جنوبی

توسعه و بهسازی شبکه عاملین ترویج (آموزش پرسنل، مروجان پهنه و مددکاران ترویجی و اجرای پروژه‌های بسیج سازندگی)، ایجاد و فعال سازی سازه‌های ترویجی برای اشاعه یافته‌های تحقیقاتی و افزایش عملکرد و کیفیت محصولات؛ ایجاد کارگروه بهبود زعفران؛ پیگیری برای نظارت بر فعالیت‌های کانون‌های جوانان روستایی و عشایری استان؛ اخذ مجوز محصولات گواهی‌شده و سالم (محصول پسته)؛ رونمایی و اجرای طرح تهیه شناسنامه نظارتی باغات زرشک؛ انعقاد دو تفاهم‌نامه با شرکت‌های دانش‌بنیان؛ پیگیری فعال سازی انجمن استانی خبرگان کشاورزی؛ برگزاری سومین جشنواره ملی زرشک؛ برگزاری اولین جشنواره استانی عنباب؛ برپایی نمایشگاه توانمندی‌های بخش کشاورزی؛ همکاری در برگزاری نمایشگاه توانمندی‌های صادراتی ایران - افغانستان؛ همکاری در برگزاری نمایشگاه توانمندی‌های صادراتی ایران؛ همکاری در برگزاری رویداد ملی «ایران‌جان»؛ برگزاری آیین‌های شکرگزاری برداشت محصولات کشاورزی؛ طراحی و چاپ فصلنامه آموزشی - ترویجی؛ تهیه کلیپ آموزشی - ترویجی و تولید پادکست آموزشی؛ اجرای برنامه‌های شبکه برکت خراسان جنوبی؛ تولید برنامه تلویزیونی «دسترنج» و برنامه‌های رادیویی «دهکده» و «باشگاه کشاورزان»؛ تعمیر و نوسازی مراکز جهاد کشاورزی دهستان؛ ایجاد، تکمیل و حمایت از تداوم فعالیت زنجیره ارزش محصولات زنان روستایی (انار، زرشک، عنباب، پرورش بز کرکی، تولید پارچه فاخر برک و نوغان‌داری) مهم‌ترین برنامه‌ها، اقدامات و دستاوردهای شاخص مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی استان خراسان جنوبی طی دو سال اخیر است. در سال جاری در قالب سی و نهمین دوره انتخاب و معرفی برگزیدگان بخش کشاورزی، ضمن بررسی تعداد ۲۲۰۹ پرونده داوطلبان ثبت‌نامی در سامانه مربوطه، تعداد ۳۲۲ برگزیده شهرستانی، تعداد ۵۷ برگزیده استانی و همچنین تعداد ۳ برگزیده ملی بخش کشاورزی از استان خراسان جنوبی معرفی شد.